o trestu a ve výrocích s ním souvisících, bylo rozhodnuto hned ve věci samé (§ 288, odst. 2, č. 3 tr. ř.) a obžalovaný byl uznán vinným zločinem podle § 153 tr. z.

Čís. 6416.

Soud není povinen upozorniti svědka na dobrodiní podle § 153 tr. ř.

Sankci podle § 199, písm. a) tr. z. podléhá i křivá výpověď osoby, která měla býti podle § 152 tr. ř. zproštěna povinnosti vydati svědectví nebo mohla odepříti výpověď podle § 153 tr. ř.

Svědecká výpověď osoby, která byla již podle trestního oznámení podezřelá z trestného činu, o jehož rozhodných okolnostech vypovídala, nemůže býti pokládána za svědectví podle § 199, písm. a) tr. z.

Ustanovení § 10 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n. se vztahuje vůbec na odsouzení za čin, spáchaný ve věku mladistvém.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1939, Zm II 194/39.)

Napadený rozsudek zjistil tyto skutečnosti:

Proti Jarmile M. bylo u okresního soudu v N. zahájeno přípravné vyhledávání pro zločin vydírání podle § 98, písm. b) tr. z., jehož se podle trestního oznámení dopustila tím, že v roce 1935 posílala obžalovanému A. a jeho otci dopisy, v nichž obžalovaného A. označovala za otce svého nemanželského dítěte a žádala o peníze hrozíc, že ho jinak udá soudu a věc veřejně vyhlásí. M-ová uvedla, jsouc slyšena jako obviněná, že s obžalovaným A. v roce 1934 vícekráte souložila, že z tohoto styku otěhotněla, že jí obžalovaný, když mu to sdělila, dal 100 K a nabádal ji, aby si dala provésti umělý potrat, že to odmítla, že jí pak po narození dítěte doručil neznámý muž (v němž byl později zjištěn obžalovaný B.) částku 400 K a udal, že peníze posílá A., a později že jí tentýž muž přinesl od obžalovaného A. ještě 250 K.

V přípravném vyhledávání proti M-ové byli slyšeni jako svědci oba obžalovaní. Obžalovaný A. tehdy jako svědek vypověděl, že s M-ovou vůbec nesouložil a že nikoho, zejména ani B-a, nepověřil, aby M-ové odevzdal nějaké peníze. Obžalovaný B. pak udal, že v lednu 1935 nalezl po dvakráte ve své schránce na dopisy dopis s penězi a se žádostí, aby peníze doručil M-ové, aniž bylo uvedeno, od koho a proč má M-ové peníze doručiti, že peníze doručil a že obžalovaného A. znal jen od vidění a nikdy s ním před tím nemluvil.

Obžalovaný A. byl rozsudkem okresního soudu v N. ze dne 16. listopadu 1937 uznán nemanželským otcem dítěte, narozeného dne 6. ledna 1935 z matky Jarmily M. a nevznesl proti němu opravných prostředků.

Ježto nalézací soud zjistil, že jsou uvedené svědecké výpovědi obžalovaných objektivně i subjektivně křivé, uznal oba obžalované vinnými zločinem podvodu podle §§ 197, 199, písm. a) tr. z. a obžalova-

ného A. kromě toho i zločinem nedokonaného svádění ke zločinu vyhnání plodu podle §§ 9, 144 tr. z.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací rozhodl o zmatečních stížnostech obou obžalovaných takto:

I. Zmateční stížnost obžalovaného A., pokud směřuje proti výroku o vině, odsuzujícímu tohoto obžalovaného pro zločin podle §§ 9, 144 tr. z., a zmateční stížnost obžalovaného B. se zamítají.

II. Vyhovuje se však zmateční stížnosti obžalovaného A., pokud směřuje proti výroku, odsuzujícímu tohoto obžalovaného pro zločin podle §§ 197, 199, písm. a) tr. z., napadený výrok se zrušuje a uznává se právem, že se obžalovaný A. zprošťuje podle § 259, č. 2 tr. ř. obžaloby vznesené naň pro zločin podvodu podle §§ 197, 199, písm. a) tr. z., jehož se měl dopustiti tím, že dne 20. března 1936 před okresním soudem v N. v trestní věci proti Jarmile M. pro zločin podle § 98, písm. b) tr. z. vědomě křivé svědectví vydal.

V důsledku toho se zrušuje i výrok, odsuzující tohoto obžalovaného pro zločin podle §§ 9, 144 tr. z. ve výroku o kvalifikaci (označení) trestného činu, jakož i výrok o trestu a výroky s ním souvisící, až na výrok o povolení podmíněného odsouzení a výrok o povinnosti nahraditi náklady trestního řízení a vyslovuje se, že se tento obžalovaný svým pod I. uvedeným činem dopustil provinění podle §§ 9, 144 tr. z. a § 3 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n., a odsuzuje se za to podle § 145, prvá sazba tr. z. a § 8, odst. 3 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n. za použití §§ 54, 55 tr. zák. do žaláře v trvání jednoho měsíce.

Z důvodů:

Zmateční stížnost obžalovaných namítá s hlediska zmatku podle § 281, č. 3, 9, písm. a), b), vlastně jen č. 3, 9, písm. a) tr. ř., že stíhaná svědecká výpověď obou obžalovaných nemůže zakládati zločin podvodu podle §§ 197, 199, písm. a) tr. z., protože oba měli býti před svědeckým výslechem poučeni, že mají právo odepříti svědectví, ježto se mohli cítiti obviněnými, obžalovaný A. též vzhledem k § 153 tr. ř., že oba měli právo odepříti z uvedeného důvodu svědectví, že to obžalovaný B. také učinil, odvolávaje se na ustanovení § 152, č. 2 tr. ř., že však soud neuznal tento důvod zproštění povinnosti vydati svědectví. Pokud se zmateční stížnost odvolává na ustanovení § 152, č. 2 a § 153 tr. ř., nelze jí přisvědčiti. Zákon nenařizuje, že je soud pod zmatečností povinen upozorniti svědka na dobrodiní podle § 153 tr. ř. Nezakládá proto opominutí onoho poučení zmatek podle § 281, č. 3 tr. ř. Výtka, že obžalovaný B. nebyl poučen o právu vzdáti se svědectví podle § 152, odst. 2 tr. ř., není důvodná, jak již nalézací soud správně odůvodnil. Sankci § 199, písm. a) tr. z. podléhá ostatně i křivá výpověď osoby, jež měla býti podle § 152 tr. ř. zproštěna povinnosti vydati svědectví, nebo mohla odepříti výpověď podle § 153 tr. ř. (rozh. č. 1618 Sb. n. s.). Pokud se týče obžalovaného B., není odůvodněna ani námitka zmateční

stížnosti, že se při svém svědeckém výslechu cítil nebo mohl cítiti obviněným, neboť zmateční stížnost neuvádí, jakého trestného činu se obžalovaný dopustil v době před složením své svědecké výpovědi a zjištěná skutečnost, že obžalovaný B. z příkazu obžalovaného A. dvakráte zanesl peníze M-ové pro její nemanželské dítě, nezakládá skutkovou povahu trestného činu. Zmateční stížnost obžalovaného B. byla proto zamítnuta jako neodůvodněná.

Nelze však upříti oprávnění zmateční stížnosti obžalovaného A. Trestní řízení okresního soudu v N., v němž tento obžalovaný složil stíhanou svědeckou výpověď, bylo zahájeno na podkladě trestního oznámení četnictva v N. ze dne 12. února 1936, v němž bylo též výslovně uvedeno, že M-ová při konfrontaci tvrdila obžalovanému do očí, že jí dal 100 K a naváděl ji, aby si dala plod odstraniti, což však ona neučinila. Třebas bylo trestní oznámení podle svého záhlaví učiněno pouze na M-ovou, a to pro zločin vydírání, obsahovalo podle svého znění i obvinění obžalovaného ze zločinu podle §§ 9, 144 tr. z. a vedlo skutečně k zavedení trestního řízení proti obžalovanému pro tento zločin a to v témže spise, a obžalovaný, který byl původně, dne 20. března 1936, slyšen v této trestní věci jako svědek, byl v téže trestní věci dne 25. srpna 1936 slyšen jako obviněný. Při tom byla skutečnost, zda obžalovaný udržoval s M-ovou pohlavní styky či nikoliv a zda jí poslal peníze na dítě, předmětem obou výslechů a byla rozhodná pro posouzení, zda měl obžalovaný zájem na odstranění plodu M-ové a zda ji k němu sváděl. Z toho plyne, že obžalovaný v důsledku toho, že již v trestním oznámení bylo obsaženo, že M-ovou sváděl k vyhnání plodu a že tedy o tom vyslýchající soudce v době svědeckého výslechu věděl, neměl býti v oné trestní věci vůbec slyšen jako svědek, nýbrž jako obviněný, a že proto vpravdě nešlo o svědecký výslech, nýbrž o obhajobu obviněného co do skutečností tvořících souvislý děj. Je přirozeno, že se obviněný, dozvěděv se při konfrontaci, že je viněn ze svádění M-ové k vyhnání plodu, cítil při svém svědeckém výslechu obviněným a že svoji výpověď zařídil tak, aby byla jeho obhajobou a neškodila mu, t. j., že popřel zmíněné již okolnosti, které by ho mohly usvědčovati z trestného činu, ze kterého byl při konfrontaci obviněn a který popíral. Za tohoto stavu věci nelze stíhanou svědeckou výpověď obžalovaného pokládati za svědectví ve smyslu § 199, písm. a) tr. z. Nutiti obžalovaného v takovémto případě, aby jako svědek udal pravdu o okolnostech, které by jako obžalovaný ve svém zájmu popřel, znamenalo by porušiti stěžejní zásadu trestního řízení, že pachatel nesmí býti žádným způsobem donucován k doznání, která došla výrazu zejména v ustanovení § 202 tr. ř.

Odůvodněné zmateční stížnosti bylo proto v tomto bodě vyhověno, výrok odsuzující obžalovaného A. pro zločin podle §§ 197, 199, písm. a) tr. z. zrušen a obžalovaný zproštěn obžaloby vznesené naň pro tento zločin (§ 288, odst. 2, č. 3 tr. ř.). V důsledku toho byl zrušen nejen výrok o trestu tohoto obžalovaného a výroky s ním související, až na výrok o povolení podmíněného odsouzení a výrok o povinnosti k náhradě nákladů trestního řízení, ale i výrok o kvalifikaci (označení) trestného činu za

zločin nedokonaného svádění ke zločinu vyhnání plodu podle §§ 9, 144 tr. z. — který podle zjištění napadeného rozsudku spadá do doby před dokonaným osmnáctým rokem obžalovaného a proto byl jen v důsledku odsuzujícího výroku pro zločin podle §§ 197, 199, písm. a) tr. z., spáchaný po dosažení osmnáctého roku a vzhledem k předpisu § 25, odst. 5 zákona č. 48/1931 Sb. z. a n. kvalifikován (označen) za zločin — a bylo uznáno, že je uvedené jednání obžalovaného proviněním podle §§ 9, 144 tr. z. a § 3 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n.

Obžalovanému A. byl proto znovu vyměřen trest podle § 145, prvá sazba tr. z. a § 8, odst. 3 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n. Na trest žaláře bylo uznáno vzhledem k ustanovení § 25, odst. 3 zákona č. 48/1931 Sb. z. a n. Na ztrátu práva volebního nemohlo býti uznáno pro ustanovení § 10, odst. 1 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n., které se vztahuje vůbec na odsouzení za čin, spáchaný ve věku mladistvém.

Čís. 6417.

S hlediska § 183 tr. z. rozhoduje jen trestněprávní pojem svěření, bez ohledu na civilněprávní pojmy, jemu odpovídající.

Věci, které byly pachateli odevzdány, aby je za úplatu propašoval přes hranice, jsou věci jemu svěřené. Nezáleží na tom, jak by měla být věc posouzena podle předpisů soukromoprávních.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1939, Zm II 246/39.)

Podle zjištění napadeného rozsudku uprchl poškozený P., majitel klenotnického závodu v N., dne 14. března 1939 do Polska, zanechav u svého známého v N. dva kufry s různými klenoty v ceně přes 60.000 K. Prostřednictvím svého plnomocníka R. hledal pak vhodnou osobu, která by klenoty dopravila přes hranice do Polska. R. poznal v druhé polovici března 1939 obžalovaného B., který se živil tím, že z Polska dopravoval zboží a valuty na území Protektorátu Čechy a Morava. Prostřednictvím svého důvěrníka S., jehož užíval jako posla ve styku s územím Protektorátu, oznámil B-ovi, že má P. v N. uloženy dva kufry a že hledá někoho, kdo by mu je přenesl do Polska. B. se nabídl, že kufry s S-em dopraví do Polska. Již tehdy však pojal úmysl, že si kufry ponechá a sdělil svůj plán obžalovanému A., který mu za odměnu slíbil pomoc. Poškozený P. pak vydal B-ovi prostřednictvím R-a dopis, adresovaný schovateli kufrů v N. a vyzývající ho, aby kufry vydal B-ovi. Obžalovaní A. a B. odjeli s dopisem do N., přijali oba kufry a odvezli je do bytu obžalovaného A., kde je násilím otevřeli. Klenoty v nich uschované částečně rozprodali, částečně si ponechali nebo rozdali.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného A. do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem spoluviny a účastenství na zpronevěře podle §§ 5, 183, 184 tr. z.